

BỘ MÔN CÂY LƯƠNG THỰC – RAU HOA QUẢ

Địa chỉ liên hệ: Phòng 222, Nhà Phụng Vỹ, Đại học Nông Lâm,
Thủ Đức, Thành phố Hồ Chí Minh

1. GIỚI THIỆU

Bộ môn Cây lương thực rau hoa quả (bmc1trhq@gmail.com) được thành lập năm 1994 trên cơ sở sát nhập hai Bộ môn Cây Lương thực và Rau hoa quả, khoa Nông học, trường Đại học Nông Lâm thành phố Hồ Chí Minh.

* Chức năng, nhiệm vụ

Bộ môn có nhiệm vụ giảng dạy, nghiên cứu khoa học và chuyển giao kỹ thuật các lĩnh vực sau:

- Cây lương thực bao gồm cây lúa, cây bắp, khoai mì, khoai lang (nghiên cứu về kỹ thuật, giống, hệ thống canh tác, sự cộng sinh giữa nấm và rễ bắp).
- Cây rau: nghiên cứu về các giống rau nhiệt đới và cận nhiệt đới; kỹ thuật sản xuất rau an toàn. Điều tra, khảo sát các loài rau dại.
- Hoa và cây kiểng: nghiên cứu về giống, kỹ thuật trồng, tạo tía các loại hoa và cây kiểng nhiệt đới, nhân giống bằng nuôi cấy mô.
- Cây ăn quả nhiệt đới: giống và nhân giống, thiết kế vườn, tạo tía, các biện pháp canh tác, xử lý ra hoa cho các cây ăn quả nhiệt đới chính như cam, quýt, chanh, bưởi, xoài, sầu riêng, nhãn, chuối, dứa, măng cầu, mít, thanh long, nho, ổi, mận.

H.1. Từ trái qua: TS. Kim, ThS. Thảo, TS. Tâm, ThS. Hương, ThS. Nguyễn, PGS.TS. Triết và TS. Dân

2. NHÂN SỰ

2.1 Cựu thành viên bộ môn

KS. Trần Thanh

KS. Trần Thị Kiêm

PGS.TS. Lê Minh Triết
Trưởng bộ môn (1994 - 2002)

ThS. Trần Ngọc Tổng

ThS. Nguyễn Văn Định

TS. Trần Thị Dung

ThS. Cao Xuân Tài

PGS.TS. Nguyễn Văn Kế
Trưởng bộ môn (2002 - 2010) (ngvanke@hcm.fpt.vn)

2.2 Thành viên bộ môn hiện nay

- **TS. Phạm Thị Minh Tâm**, Trưởng bộ môn, Giảng viên
- + Kỹ sư Nông học tại ĐH Nông Lâm Tp. HCM, 1989
- + Thạc sỹ Khoa học Cây trồng tại ĐHNL Tp. HCM, 2002
- + Tiến sỹ chuyên ngành Nông nghiệp/Kinh doanh Nông nghiệp tại ĐH Curtin, Úc, 2010.

- + Giảng dạy và nghiên cứu về: Cây rau; Cây hoa và cây kiểng

Email: pmtam2009@yahoo.com

- **TS. Hoàng Kim**, Giảng viên chính

- + Kỹ sư Nông học tại ĐH Nông Nghiệp IV, TP. HCM, 1981
- + Tiến sỹ Nông học tại Viện Khoa học Nông Nghiệp VN, 1991

- + Giảng dạy và nghiên cứu về Cây Lương thực

Email: hoangkim_vietnam@yahoo.com

Weblog: <http://fa.hcmuaf.edu.vn/hoangkim>

- **ThS. Trần Thị Dạ Thảo**, Giảng viên chính

- + Kỹ sư Nông học tại ĐH Nông Lâm Tp. HCM, 1987
- + Thạc sỹ Khoa học Cây trồng tại ĐHNL Tp. HCM, 2002
- + Đang chuẩn bị bảo vệ luận án Tiến sỹ tại ĐHNL Tp. HCM.

Giảng dạy và nghiên cứu về cây màu, chuyên gia về cây ngô (bắp); Nấm cộng sinh (mycorrhiza).

Email: dathao@hcmuaf.edu.vn

- **ThS. Phạm Hữu Nguyên**, Giảng viên

+ Kỹ sư Nông học tại ĐH Nông Lâm Tp. HCM, 2000

+ Thạc sỹ Khoa học Cây trồng tại ĐHNL Tp. HCM, 2007

Giảng dạy và nghiên cứu về Cây rau; Thực tập giáo trình

Email: huonguyenp@gmail.com

- **ThS. Thái Nguyễn Diễm Hương**, Giảng viên

+ Kỹ sư Nông học tại ĐH Nông Lâm Tp. HCM, 2005

+ Thạc sỹ Khoa học Cây trồng tại ĐHNL Tp. HCM, 2010

Giảng dạy và nghiên cứu về Cây ăn quả nhiệt đới

Email: diemhuong_tn@hcmuaf.edu.vn

- **KS. Lê Phú Quỳnh Như**, Phân hiệu Gia Lai, Trợ giảng

+ Kỹ sư Nông học tại ĐH Nông Lâm Huế, 2009

Giảng dạy và nghiên cứu về Cây Rau.

Email: lpquynhnhu@gmail.com

3. HOẠT ĐỘNG ĐÀO TẠO VÀ NGHIÊN CỨU KHOA HỌC

3.1. Đào tạo

*** Bậc Đại học**

Mỗi năm bộ môn phụ trách giảng 7 - 9 lớp học bao gồm các lớp Nông học, Bảo vệ Thực vật và Sư phạm Kỹ thuật với bốn môn: Cây Lương thực (lúa, bắp, khoai mì, khoai lang); Rau; Hoa và cây kiểng và Cây ăn quả nhiệt đới.

Hướng dẫn 40 - 50 sinh viên làm khóa luận tốt nghiệp mỗi năm.

H.2. Giảng dạy trên lớp

H.3. Hướng dẫn sinh viên đi thực tập giáo trình

*** Bậc cao học**

Mỗi năm phụ trách giảng 2 môn Cây ăn quả Nhiệt đới và Cây Lương Thực. Hướng dẫn 3 - 4 học viên làm luận văn thạc sỹ mỗi năm.

H.4. Thăm và trao đổi kinh nghiệm tại nông trường sông Hậu

H.5. Thăm và trao đổi kinh nghiệm với cơ sở trồng thanh long

3.2. Nghiên cứu khoa học

Để phát triển hoạt động nghiên cứu, mỗi thành viên của bộ môn đều thực hiện các đề tài với sự cộng tác giúp đỡ của các Quỹ nghiên cứu, các công ty, và sự cấp kinh phí từ Bộ Giáo dục và Đào tạo, Bộ Khoa học và Công nghệ, Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn, các sở Khoa học Công nghệ của các tỉnh thành, các công ty và của trường.

H.6. Báo cáo kết quả nghiên cứu

Các công trình nghiên cứu đã và đang thực hiện

- Nhân giống cây ăn quả đặc sản của miền Đông Nam bộ (Bộ GDĐT). 1998.
- Canh tác thanh long (*Hylocereus undatus*) ở Long An và Bình Thuận (CIRAD-FLHOR, Pháp), 1993 - 1995.
- Các loài thực vật làm rau và làm thuốc (AA Foundation và Toyota Foundation – Nhật), 1999 - 2004.
- Giống cây họ cam quýt sạch bệnh của Việt Nam và nhập nội từ Thái Lan (Bộ GDĐT).
- Giống mít cho miền Đông Nam bộ (Bộ GDĐT), 2007- 2008.
- Giống ngô lai và một số biện pháp kỹ thuật canh tác ngô ở vùng Đông Nam Bộ (Viện nghiên cứu ngô quốc gia).

H.7. Chuyển giao công nghệ

H.8. Học hỏi và trao đổi kinh nghiệm

- Một số biện pháp kỹ thuật canh tác ngô ở 6 xã vùng sâu khu vực Đông Nam Bộ (Bộ GDĐT).
- Sự cộng sinh của nấm Mycorrhiza trên cây ngô (Bộ GDĐT).
- Phân bón cho ngô ở vùng Đông Nam Bộ (Viện nghiên cứu ngô quốc gia).
- Chuyển giao kỹ thuật

sản xuất rau an toàn cho các tỉnh (Đồng Nai: 1997 - 1999); (Bà Rịa Vũng Tàu: 2003 - 2004; 2010 - 2012); (Bến Tre: 2009 - 2010).

- Một số biện pháp chủ yếu để nâng cao khả năng sản xuất và tiêu thụ rau an toàn ở thành phố Hồ Chí Minh (Bộ GDĐT), 2000 - 2001.

- Quy hoạch và tổ chức thực hiện vùng lúa năng suất cao ở TPHCM, Cửu Long, Tiền Giang, Tây Ninh, Bình Dương, Bình Phước 1983 - 1992.

- Nghiên cứu phát triển một số giống lúa mới cho vùng cao ở Lâm Đồng, 1993 - 1995.

- Đánh giá hệ thống canh tác vùng ngập lũ ĐBSCL, 1999 - 2000.

- Xây dựng mô hình thâm canh lúa cho xã Sùng Nhơn, Đức Linh, Bình Thuận, 2000 - 2001.

- Đưa TBKT về giống lúa mới cho huyện Tân Thành, Bà Rịa - Vũng Tàu, 1996 - 2005.

4. XUẤT BẢN: Đã xuất bản 9 sách và tài liệu, bài giảng phục vụ công tác giảng dạy.

5. HỢP TÁC QUỐC TẾ

H.10. Tiếp chuyên gia Israel

- UNDP: Dự án thom Việt Nam, VIE 86-04. 1989-1990, Hợp tác với Công Ty xuất khẩu thom, TP. HCM, Việt Nam.

- CIRAD_FLHOR, Pháp: Các giống thom và thanh long ở Việt Nam, 1993-1995.

- AA- Hiệp Hội Phát Triển và Giáo dục Nông Nghiệp, Nhật: Sự đa dạng rau bản địa ở miền Nam Việt Nam, 2001-2003.

H.9. Tiếp cận với các thiết bị hiện đại

H.11. Dẫn đoàn Mỹ thăm và làm việc với TT nghiên cứu và phát triển cây thanh long tỉnh Bình Thuận

H.12. Thu thập mẫu rau bản địa trong chương trình hợp tác với Nhật

- Đại học Meiji, Nhật, 1995-2007: Hàng năm tổ chức các chuyến tham quan học tập về môi trường, nông thôn và giáo dục ở Việt Nam cho 15 – 20 sinh viên trường Đại học Meiji, Nhật.

- Arboretum of Okinawa, 2005. Tổ chức các khóa huấn luyện về cây ăn quả nhiệt đới.

- CIAT, CIP, IRRI, CIMMYT, ICRISAT

- HortCRSP và UC Davis (Mỹ), 2010-2013: Sản xuất rau an toàn ở Campuchia và Việt Nam: phát triển mạng lưới HARE để tăng thu nhập, cải thiện sức khỏe cho nông dân, và cải thiện môi trường.

6. CHUYỂN GIAO KỸ THUẬT NÔNG NGHIỆP

- Giới thiệu các giống tuyển lựa có năng suất cao, phẩm chất tốt cho nông dân: lúa gạo, bắp, sắn, các giống rau hoa và quả (như ổi không hạt, mận, mít...).

H.13. Giống sắn mới năng suất cao

H.14. Giống đậu đũa năng suất cao

- Tập huấn các biện pháp kỹ thuật cho các nhân viên khuyến nông và nông dân (qua sự hợp tác với Trung Tâm Khuyến Nông Quốc Gia và các tỉnh thành).

- Chuyển giao các kỹ thuật mới về nhân giống, canh tác, xử lý ra hoa... cây ăn quả, rau, cây lương thực cho nông dân (qua các đề tài). Hợp tác với các công ty, đài truyền hình, đài phát thanh để phổ biến giống mới và kỹ thuật canh tác mới cho nông dân.

- Hợp tác với các công ty, các nông dân sản xuất giới để nhân các giống mới cho nông dân.

7. ĐỊNH HƯỚNG

- Nâng cao năng lực chuyên môn về giảng dạy, nghiên cứu khoa học và chuyên gia kỹ thuật và hợp tác quốc tế; cập nhật giáo trình và tài liệu học tập cho sinh viên; cải thiện phương pháp giảng dạy để thỏa mãn nhu cầu xã hội.

- Chủ trì và tham gia 2 – 3 đề tài, dự án hợp tác với các tổ chức trong và ngoài nước về nghiên cứu khoa học và chuyển giao công nghệ đối với cây lương thực, rau, hoa, quả.

- Tổ chức các lớp huấn luyện ngắn hạn (từ 1 ngày đến 1 tuần) về kỹ thuật sản xuất rau, quả, hoa và cây lương thực.

- Cải tiến và phát triển ngành tiếp thị và công nghệ rau, hoa, quả.

- Đào tạo các giảng viên trẻ bằng các hình thức du học nước ngoài và trong nước.

H.16. Ngày hoàn thành khóa học tiến sĩ ở Úc

BỘ MÔN DI TRUYỀN – CHỌN GIỐNG

Địa chỉ liên hệ: Phòng 108, Nhà Phương Vỹ, Đại học Nông Lâm,
Thủ Đức, Thành phố Hồ Chí Minh.

Bộ môn Di truyền - Chọn giống cùng với một số Bộ môn khác được tách ra từ Ban Cây trồng của trường để thành lập các Bộ môn thuộc Khoa Trồng trọt từ năm 1977. Thầy Trần Như Nguyễn – Giảng viên trường Đại học nông nghiệp I Hà Nội là người đầu tiên được điều động vào cùng với đội ngũ cán bộ sở tại xây dựng nền tảng cho các môn học đầu tiên của Bộ môn.

Trải qua 35 năm tuổi, với trách nhiệm được giao và nhiệt tình, tâm huyết với nghề nghiệp, các giảng viên Bộ môn qua nhiều thế hệ đã đóng góp phần mình vào việc xây dựng Bộ môn và chung sức với các Bộ môn khác trong khoa Nông học thực hiện tốt nhiệm vụ giáo dục và đào tạo cán bộ Đại học và trên Đại học.

* Các Trưởng Bộ môn qua các thời kỳ

- Thầy Trần Như Nguyễn (1976 - 1978)
- Thầy Huỳnh Văn Quang (1978 - 1985)
- Cô Trần Thị Nữ Thanh (1985 - 1995)
- Cô Từ Bích Thủy (1995- 2004)
- Thầy Phan Thanh Kiếm (2005 đến nay).

1. CHỨC NĂNG, NHIỆM VỤ

- Xây dựng đội ngũ giảng viên đủ về số lượng, có trình độ chuyên môn ngày càng cao được đào tạo trong và ngoài nước phục vụ cho công tác giảng dạy đại học, sau đại học và nghiên cứu khoa học liên quan đến chuyên ngành Di truyền và chọn giống cây trồng.
- Tham gia giảng dạy các môn: Di truyền đại cương, Chọn giống cây trồng và Công nghệ hạt giống cho hệ Đại học và các môn Chọn giống cây trồng và Công nghệ hạt giống cho học viên Cao học.
- Biên soạn giáo trình và tài liệu liên quan đến các môn phụ trách.
- Hướng dẫn sinh viên, học viên Cao học, Nghiên cứu sinh nghiên cứu khoa học và thực tập tốt nghiệp.
- Nghiên cứu cơ sở lý luận và phương pháp chọn tạo giống; Chọn tạo giống cây trồng (giống thuần chủng, giống tổng hợp, giống ưu thế lai và giống đột biến).
- Hợp tác với các trường và các Viện nghiên cứu nông nghiệp để xây dựng và ngày càng hoàn chỉnh nội dung, chương trình đào tạo các môn học được giao hiện đại ngang tầm với các nước trong khu vực cho cả bậc đại học và sau đại học.

2. NHÂN SỰ

Hiện nay đội ngũ giảng viên cơ hữu của Bộ môn gồm 5 người:

- **PGS. TS. Phan Thanh Kiểm**, Trưởng bộ môn, Giảng viên chính
- Tốt nghiệp Đại học Nông nghiệp II, Hà Bắc năm 1975, ngành Trồng trọt, hệ chính quy.
- Tiến sỹ Khoa học Nông nghiệp, chuyên ngành: Chọn giống và nhân giống cây trồng tại Liên Xô.
- Môn giảng dạy: Chọn giống cây trồng; Công nghệ hạt giống; Di truyền số lượng.
- E-mail: ptkiem@hotmail.com
- **ThS. Nguyễn Châu Niên**, Giảng viên
- Tốt nghiệp Đại học Nông Lâm Tp. HCM năm 2000, ngành Nông học, hệ chính quy.
- Thạc sỹ Nông nghiệp, chuyên ngành Nông học tại Nhật Bản, hiện đang NCS tại Cộng hòa Liên bang Đức.
- Môn giảng dạy: Chọn giống cây trồng; Công nghệ hạt giống.
- E-mail: ncnien@yahoo.com

- **ThS. Nguyễn Phương**, Giảng viên
- Tốt nghiệp Đại học Nông Lâm Tp. HCM năm 2000, ngành Nông học, hệ chính quy.
- Thạc sỹ Nông nghiệp, chuyên ngành Nông học tại Thái Lan, hiện đang NCS tại Cộng hòa Liên bang Đức.
- Môn giảng dạy: Di truyền đại cương.
- E-mail: *phuongdtg@yahoo.com*

- **ThS. Hồ Tấn Quốc**, Giảng viên
- Tốt nghiệp Đại học Nông Lâm Tp. HCM năm 2001, ngành Nông học, hệ chính quy.
- Thạc sỹ Nông nghiệp, chuyên ngành Nông học tại ĐHNL Tp. HCM
- Môn giảng dạy: Di truyền đại cương.
- E-mail: *hotanquoc2002@yahoo.com*

- **ThS. Bùi Thùy Linh**, Giảng viên
- Tốt nghiệp Đại học Khoa học tự nhiên Tp. HCM năm 2004, ngành Công nghệ sinh học, hệ chính quy.
- Thạc sỹ sinh học tại Đại học Iowa, Iowa, USA và đang tiếp tục thực hiện luận án Tiến sĩ
- Môn giảng dạy: Di truyền đại cương, Công nghệ sinh học thực vật
- E-mail: *thuylinh2811@yahoo.com*

3. CÁC HOẠT ĐỘNG ĐÀO TẠO

- Hàng năm giảng dạy 8 - 10 lớp, hướng dẫn 25 - 30 sinh viên thực tập đề tài tốt nghiệp, nghiên cứu khoa học, 4 - 6 học viên cao học và nghiên cứu sinh.
- Đào tạo kỹ thuật viên nuôi cấy mô.
- Xuất bản 6 giáo trình, sách chuyên khảo và biên soạn các tài liệu giảng dạy.

4. NGHIÊN CỨU KHOA HỌC

4.1. Các công tác nghiên cứu

- Tham gia điều tra thu thập giống một số cây trồng, so sánh và khảo nghiệm các giống triển vọng. Chọn tạo giống mới bằng phương pháp lai hữu tính, gây đột biến thực nghiệm.
- Hợp tác với một số Viện và Trung tâm nghiên cứu trong nước để thực hiện một số chương trình nghiên cứu về chọn tạo và phục tráng giống một số cây trồng, khảo nghiệm các giống mới.
- Nuôi cấy mô các loại giống cây: nhóm cây hoa kiểng, cây công nghiệp và cây ăn quả
- Chuyên giao các giống cây nuôi cấy mô và rau quả.

4.2. Một số hoạt động NCKH của Bộ môn từ 2005 đến 2010

- Chủ trì và thực hiện 2 đề tài NCKH Bộ giáo dục & Đào tạo.
- Cùng với Bộ môn Cây công nghiệp tham gia đề tài “Xây dựng vùng sản xuất rau an toàn cho tỉnh Bến Tre”.
- Phối hợp với Viện nghiên cứu bông và phát triển nông nghiệp Nha Hố, Trung tâm Thực nghiệm nông nghiệp Hưng Lộc thuộc Viện Khoa học Nông nghiệp Miền nam, Viện Nghiên cứu Dầu và cây có dầu, Công ty Cổ phần giống cây trồng Miền Nam, Trung tâm Khảo Kiểm nghiệm giống cây trồng Trung ương (Bộ phận Phía Nam) khảo nghiệm các giống bông, đánh giá đa dạng di truyền tập đoàn giống bông, nghiên cứu một số giống đậu nành, đậu xanh, khoai lang, các giống lạc, các giống bắp, tập đoàn giống *Jatropha* tại các địa phương theo kế hoạch khảo nghiệm của các đơn vị.
- Lai tạo và đưa khảo nghiệm 3 giống bông lai mới: NLCo-1, NLCo-2 và NLCo-3.

5. ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN

5.1. Về đào tạo

- Đào tạo cán bộ: Với đội ngũ giảng viên hiện có, đến 2013, 80% có trình độ Tiến sỹ, 20% là Thạc sỹ và đến 2015, 100% có trình độ Tiến sỹ và thành thạo tiếng Anh. Tiếp tục tuyển dụng cán bộ trẻ để đào tạo, thay thế cán bộ nghỉ hưu.
- Mở rộng một số môn học mới: Di truyền số lượng trong chọn giống cây trồng; Công nghệ sinh học trong chọn tạo giống cây trồng;
- Đào tạo Cao học chuyên ngành Chọn giống và Công nghệ hạt giống.

5.2. Về nghiên cứu khoa học

Triển khai mạnh mẽ các đề tài nghiên cứu khoa học phục vụ chọn giống và chọn tạo giống các cây trồng ngắn ngày tại Đại học Nông Lâm Tp. HCM và hợp tác với các Viện nghiên cứu nông nghiệp và các địa phương trong lĩnh vực này.

6. KHẢ NĂNG HỢP TÁC

- Có khả năng hợp tác với các Viện nghiên cứu nông nghiệp về lĩnh vực nghiên cứu di truyền số lượng phục vụ chọn giống.
- Tham gia với các Viện nghiên cứu nông nghiệp về thu thập và đánh giá quỹ gen, chọn giống cây trồng (giống thuần chủng, giống tổng hợp, giống ưu thế lai và giống đột biến) và khảo nghiệm giống cây trồng.
- Tham gia mở lớp đào tạo ngắn hạn trong lĩnh vực chọn giống, công nghệ hạt giống, nhân giống cây trồng bằng nuôi cây mô (vi nhân giống).